

Onderwerp: Zorgprofessionals met long COVID

Factsheet **Zorgprofessionals met Long COVID**

Naam dossierhouder: 5.1.2e 5.1.2e Telefoonnummer dossierhouder: 5.1.2e Datum: 15 maart 2022	
Samenvatting van het onderwerp	<p>Zorgverleners die langdurig ziek zijn, ondervinden daarvan inkomensgevolgen. Vanuit zowel FNV als D66 wordt een beroep op de overheid gedaan om zorgverleners te compenseren als zij inkomensgevolgen hebben van langdurige klachten na een COVID-besmetting (long-COVID). FNV vindt dat het de overheid kan worden verweten dat zorgprofessionals onbeschermd hebben gewerkt. Daarom vindt FNV dat de overheid wat moet doen voor zorgverleners met inkomensgevolgen door long-COVID. Het stelsel van sociale zekerheid biedt een vangnet in geval van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid. Kabinet Rutte III heeft aangegeven dat Long-COVID geen reden is om daarop aanpassingen te doen.</p> <p>Op 25 februari jl. heeft u de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet met het oog op het behoud voor de zorg van zorgmedewerkers die na een COVID-besmetting langdurig ziek zijn geworden, zorgwerkgevers tijdelijk ondersteunt als zij na het tweede ziektejaar de loondoorbetaling van deze zorgverleners met minimaal zes maanden verlengen en met hen blijven werken aan herstel en re-integratie.</p>
Context van het onderwerp	<p>Het vraagstuk van inkomensgevolgen voor zorgmedewerkers met langdurige klachten na een COVID-besmetting is in april 2021 voor het eerst door FNV geagendeerd voor een bestuurlijk overleg met vakbonden, beroeps- en werkgeversorganisatie. FNV vindt dat de overheid een tegemoetkoming moet geven voor de gezondheids- en financiële schade van zorgmedewerkers vanwege de grote risico's die zorgverleners hebben gelopen. FNV verwijt de overheid, dat zorgmedewerkers onbeschermd hebben gewerkt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebrek aan persoonlijke beschermingsmiddelen, - onduidelijke en onvolledige (preventie)richtlijnen van het RIVM, - onzekerheid over besmette patiënten/cliënten of collega's door het beperkt testen. <p>Het verzoek van FNV gaat daarmee uit van aansprakelijkheid van de overheid.</p> <p><i>Tijdelijke ondersteuning werkgevers voor behoud personeel</i> Met de brief d.d. 25 februari heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de tijdelijke ondersteuning die het kabinet werkgevers biedt om medewerkers die na COVID langdurig ziek zijn geworden, voor de zorg te behouden. Het betreft een subsidie voor werkgevers die zorgmedewerkers die in de periode maart 2022 t/m december 2022 twee jaar ziek zijn en met wie de werkgever afspreekt de loondoorbetaling na het tweede ziektejaar met minimaal 6 maanden te verlengen; ondertussen blijven zij werken aan herstel en re-integratie. De subsidie dekt gemiddeld 50% van de kosten voor de loondoorbetaling.</p> <p>FNV heeft aangegeven blij te zijn met deze tijdelijke ondersteuning, maar zal aandacht blijven vragen voor zorgprofessionals met langdurige klachten na COVID. Voor een (onbekend) deel van de bedoelde langdurig zieke zorgverleners</p>

	<p>zal een verlenging van de loondoorbetaling en de langere hersteltermijn die dat betekent, geen perspectief op behoud bieden. Voor deze groep zal de roep blijven ook voor hen iets te doen.</p> <p>Belangrijke aspecten bij de afweging of de overheid iets zou moeten én kunnen doen voor bedoelde zorgverleners zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een heldere afbakening van het ziektebeeld Long-COVID. Deze is er momenteel niet. - Het gelijkheidsbeginsel en precedentwerking: wat rechtvaardigt een andere behandeling van zorgverleners met long-COVID t.o.v. andere medewerkers met (cruciale) beroepen met long-COVID of met een andere chronische aandoening? - De primaire verantwoordelijkheid van de werkgever om te zorgen voor een veilige werkomgeving. <p>Een heldere afbakening van de doelgroep en rechtvaardiging voor een specifieke tegemoetkoming is noodzakelijk om als overheid een standpunt in te nemen over een mogelijke tegemoetkoming. Bij afwezigheid van één van beide uitgangspunten, is een tegemoetkoming niet af te bakenen tot deze doelgroep.</p> <p>In februari definieerde de Gezondheidsraad het ziektebeeld (voorlopig) als <i>post COVID syndroom</i> (syndroom=een samenstel van klachten). Dit biedt onvoldoende handvatten om (nader) in kaart te brengen met welke vraagstukken Long-COVID-patiënten kampen en als zorgmedewerkers met specifieke vraagstukken kampen, te kijken hoe en door wie ondersteuning bij die vraagstukken kan worden geboden. Mogelijk biedt het onderzoek van het programma COVID-19 en werk naar belemmerende en stimulerende factoren voor werkherleving bij/na COVID inzicht in specifieke aspecten die in de zorg spelen, omdat in dit onderzoek patiëntgroepen in beeld worden gebracht.</p> <p><i>Stichting Zorg na werk in Coronazorg (ZWIC)</i> Het private fonds ZWIC doet eenmalige uitkeringen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgverleners die door COVID op de IC hebben gelegen (€30.000). • Nabestaanden van aan COVID overleden zorgverleners (€50.000). <p>Vanuit de overheid is toegezegd de door het fonds ontvangen private donaties te verdubbelen: de overheid heeft in totaal €4,3 mln aan het fonds bijgedragen. In tegenstelling tot de groep zorgverleners met long-COVID is er bij deze doelgroep wel sprake van een eenduidig criterium om de doelgroep van het fonds af te bakenen (COVID+IC-opname, COVID+overlijden). Dat de (nabestaanden van) deze zorgverleners wel een tegemoetkoming krijgen en er niets wordt gedaan voor zorgverleners met Long-COVID wordt door (vertegenwoordigers van) zorgprofessionals als onrechtvaardig beschouwd. Mogelijk zijn de financiële gevolgen voor zorgverleners met Long-COVID grote of langduriger dan die van een IC-opname.</p>
Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> • Langdurige ziekte heeft grote gevolgen voor diegenen die dat treft, financieel en op andere leefgebieden. • VWS financiert een breed ondersteuningsaanbod voor iedereen die na een COVID-besmetting met langdurige COVID-klachten kampt, ook zorgprofessionals kunnen daarvan gebruik maken. Zoals de ondersteuning door C-support en op het coronaplein, de tijdelijke regeling paramedische herstellzorg. En de richtlijnontwikkeling voor zorgprofessionals die met COVID-patiënten werken, zodat deze COVID-patiënten de best passende behandeling ontvangen. Ook wordt onderzoek gedaan naar aard en omvang van Long-COVID-klachten en effectieve herstel- en nazorg. • Het liefst zien we zieke zorgmedewerkers zo snel mogelijk herstellen en terug aan het werk gaan. Dit is niet voor iedereen weggelegd: sommigen zullen een beroep moeten doen op de sociale zekerheid. • Dat stelsel kent geen onderscheid naar ziekte, de nadruk ligt op "wat kan iemand". Er is veel ruimte voor maatwerk om de re-integratie activiteiten af te stemmen op wat een individuele werknemer wel en

	<ul style="list-style-type: none"> • niet kan. • Het kabinet wil focussen op een goede ondersteuning van het herstel en de re-integratie van personen met langdurige klachten na een COVID-besmetting, zo lang iemand nog mogelijkheden heeft om te werken. • Vanwege de uitzonderlijke omstandigheden in de zorg tijdens de eerste fase van de pandemie en met het oog op het behoud van medewerkers voor de zorg, biedt het kabinet tijdelijke ondersteuning aan zorgwerkgevers die na het tweede ziektejaar de loondoorbetaling verlengen en met hun langdurig zieke werknemers blijven werken aan hun herstel. • We weten nog heel veel niet over het ziektebeeld van mensen met Long-COVID. We wachten de onderzoeken die daar nu naar lopen af. T.z.t. zullen we bezien of zorgmedewerkers die kampen met langdurige klachten na een COVID-besmetting aanvullende ondersteuning nodig hebben en door wie die dan gegeven moet worden.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	N.v.t.
Feiten en Cijfers	<p>Inkomensteruggang bij langdurige ziekte Op relatief korte termijn ervaren zorgverleners in loondienst die ziek worden een inkomensteruggang door het wegvallen van de onregelmatigheidstoelage. Is de zorgprofessional in loondienst langer ziek, dan krijgt deze te maken met de 70% loondoorbetaling bij ziekte. Bij instroom in de WIA na 2 jaar, kunnen zij verder in inkomen terugvallen. In het 1^e kwartaal van 2022 kunnen de zorgmedewerkers in loondienst die in de eerste golf ziek zijn geworden, 2 jaar ziek zijn vanwege COVID.</p> <p>COVID-19 als beroepsziekte Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening als gevolg van een belasting die in overwegende mate in arbeid of arbeidsomstandigheden heeft plaatsgevonden. Ook COVID-19 kan als beroepsziekte worden gemeld bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten. In tegenstelling tot andere landen, is in Nederland de melding van een beroepsziekte niet direct gekoppeld aan een financiële compensatieregeling. Het ontstaan van ziekte en arbeidsongeschiktheid wordt in Nederland beschouwd als een sociaal risico dat door ons allen (de gemeenschap) gedragen wordt. Dit geldt in het geval van beroepsziekten, maar ook als ziekte of arbeidsongeschiktheid een andere oorzaak hebben.</p> <p>Omvang van de problematiek Een eenduidige diagnose van het ziektebeeld ontbreekt, waardoor er geen harde gegevens voorhanden zijn van de omvang van de problematiek. Diverse bronnen geven indicaties:</p> <p>Over het aantal zorgverleners dat met COVID besmet is (geweest) rapporteert het RIVM wekelijks in het epidemiologisch beeld. Tot en met 15 maart 2022 10.00 uur zijn 283.804 zorgmedewerkers in de leeftijd van 18 t/m 69 jaar met een positieve testuitslag voor SARS-CoV-2 gemeld. Of de besmetting heeft geleid tot ziekteverzuim en zo ja, de duur van dat verzuim is onbekend.</p> <p>Het Nederlands Centrum Beroepsziekten registreert de meldingen van bedrijfsartsen van beroepsziekten. In 2020 kwam 92% van alle</p>

	<p>meldingen van COVID als beroepsziekte uit de zorg. Uit onderzoek van een grote arbodienst blijkt dat één op de vijf werknemers die langdurig is geveld door COVID-19 na 300 dagen nog ziek is. Over 2021 zijn nog geen gegevens beschikbaar. Sinds 5 januari jl. kan bij het NCvB melding worden gedaan van Long COVID (klachten en symptomen die na meer dan 12 weken na de initiële bevestigde of mogelijke/waarschijnlijke COVID-19 besmetting aanwezig zijn of ontstaan). Er is daarbij een niet-limitatieve lijst van klachten en symptomen is opgenomen. Er wordt niet geregistreerd wanneer personen volledig hersteld zijn van Long-COVID. Daardoor geven de cijfers alleen een beeld van het totaal aantal meldingen en niet van het actuele aantal personen dat thans Long-COVID klachten en symptomen heeft.</p> <p>In reactie op de aankondiging (25/2) van de tijdelijke ondersteuning van zorgwerkgevers gericht op behoud van zorgpersoneel dat na een COVID-besmetting langdurig ziek is geworden, heeft FNV aangegeven dat binnen enkele weken zo'n 900 zorgmedewerkers vanwege langdurige COVID-klachten hun baan dreigen te verliezen.</p> <p>Onderhandelaarsakkoord CAO VVT In het onderhandelaarsakkoord voor de CAO-VVT (10 maart 2022) is een afspraak gemaakt over zorgprofessionals met long-COVID: "Caopartijen vinden het belangrijk dat medewerkers die arbeidsongeschikt worden als gevolg van onder andere long-COVID niet geconfronteerd worden met een inkomensachteruitgang en onderzoeken daarom hoe deze gevolgen op te vangen middels een collectieve aanvullende arbeidsongeschiktheidsverzekering. Dit zal worden gecombineerd met een herverzekering van het derde WW-jaar."</p>
Overig (zoals heikele punten en pers)	

5 - 18

5.1.2i Concept